■ DRAGOŞ PÎSLARU, MINISTRUL INVESTIŢIILOR ŞI PROIECTELOR EUROPENE / Instrumentele financiare, regula finanţării IMM-urilor din fonduri europene PAGINA 2

■ Finanţarea europeană a IMM-urilor, blocată de birocraţie PAGINA 4

■ Fonduri europene 2025: mii de proiecte pentru IMM-uri PAGINA 4

■ FLORIN JIANU, PREŞEDINTELE DE ONOARE AL CNIPMMR / Companiile româneşti, pregătite să absoarbă 5 miliarde euro PAGINA 5

■ CRISTINA POPA, DIRECTOR GENERAL ADJUNCT CARMISTIN THE FOOD COMPANY / "Planul de investiţii pentru următorii trei ani se ridică la 350 milioane euro" PAGINA 6

■ Innovation România, un instrument financiar de capital de risc PAGINA 7

■ SMEunited: Cadrul Financiar Multianual 2028-2034 trebuie adaptat nevoilor IMM-urilor PAGINA 7

■ IMM-urile româneşti, parteneri esenţiali în planul european de securitate şi autonomie strategică PAGINA 8

Fonduri Europene

SUPLIMENT GRATUIT

BURSA
ZIARUL OAMENILOR DE AFACERI

Editat de: metaRing

ISSN 1220 - 7586

Dragoş Pîslaru, Ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene, despre eşecul programului de listare a companiilor la BVB: "Au fost două apeluri succesive. În primul au fost 35 milioane euro şi au fost trei proiecte admise şi contractate. Niciunul dintre cele trei proiecte n-au finalizat încă procedura de listare. În apelul al doilea au fost alte 38 milioane euro. Şase proiecte depuse, unul respins, unul în evaluare, trei în contractare, un contract semnat. Practic, aşteptarea noastră este ca să avem patru-cinci contracte semnate. În mod evident, dacă însumăm trei cu patru, înseamnă că discutăm de şapte-opt companii, ceea ce este mult, mult sub ambiţia pe care am avut-o pentru cele 40 milioane euro. Ne uităm la, probabil, ceva de genul 600.000-700.000 de euro absorbiţi, care rămân din alocarea iniţială. Gândiţi-vă că, iniţial, era vorba despre un sprijin acordat pentru 280 de firme şi abia dacă o să reuşim 7 sau 8. Partea proastă este evidentă, şi anume faptul că n-am reuşit să găsim o modalitate atractivă şi fezabilă prin care să sprijinim firmele. Partea bună este că sunt o mulţime de lecţii învăţate".

Finanţarea europeană a IMM-urilor, o cursă cu obstacole aproape imposibil de trecut

GEORGE MARINESCU

Antreprenorii din ţara noastră trăiesc un paradox dureros. Pe de o parte, li se promite sprijin masiv prin fondurile europene puse la dispoziţie prin Planul Naţional de Redresare şi Reziliență şi prin cadrul financiar multianual european 2021-2027. Pe de altă parte, în realitate, aceste resurse vitale rămân de multe ori doar cifre în rapoarte oficiale, inaccesibile în practică pentru mii de antreprenori care se lovesc de obstacole aproape insurmontabile.

Vorbim despre birocraţie sufocantă, despre reguli schimbate din mers, despre termene limită imposibil de respectat şi despre lipsa unei viziuni coerente care să pună antreprenorul în centrul procesului. În loc să fie un catalizator pentru modernizarea şi digitalizarea mediului de afaceri, fondurile europene ajung să fie percepute ca o promisiune ratată, o cursă cu obstacole pe care doar câţiva reuşesc să o termine.

Presiunea calendarului din PNRR este poate cea mai vizibilă problemă. România trebuie să finalizeze proiectele până la sfârşitul lui august 2026, iar realitatea este că multe dintre acestea nici nu au început, fiind blocate în hăţişul procedurilor, aşa cum este cel privind digitalizarea companiilor, sau sunt eşuate, aşa cum este cel privind sprijinul acordat firmelor pentru listarea la Bursa de Valori Bucureşti.

În paralel, IMM-urile care reuşesc să treacă de faza de depunere a proiectelor se confruntă cu întârzieri majore la evaluare şi contractare. Fiecare zi pierdută înseamnă bani pierduţi, iar pierderile nu sunt doar pentru antreprenori, ci pentru întreaga economie. Lipsa de predictibilitate transformă planurile de investiţii în riscuri asumate aproape orbeşte, cu efecte directe asupra competitivităţii şi asupra încrederii mediului privat.

Ca şi cum nu ar fi de ajuns presiunea timpului, birocraţia rămâne o piedică majoră. Documentaţia stufoasă, cerinţele contradictorii şi normele interpretate diferit de la o instituţie la alta generează confuzie şi descurajare.

De multe ori, IMM-urile nu dispun de personal specializat sau de resurse financiare pentru a angaja consultanţi care să le ghideze prin acest labirint administrativ. Mai mult, chiar şi atunci când proiectele sunt eligibile, apar frecvent probleme cu decontarea anumitor cheltuieli sau cu lipsa unor clarificări rapide. Totul se traduce în costuri suplimentare, timp pierdut şi oportunităţi ratate.

O altă provocare majoră este legată de cofinanţare. Pentru mulţi antreprenori, chiar şi un procent relativ mic de contribuţie proprie devine o barieră insurmontabilă în lipsa unor lichidităţi sau a unui acces facil la credite bancare. Soluţia o reprezintă crearea în regim de urgenţă a unor mecanisme financiare complementare – credite-punte, garanţii de stat, granturi parţiale pentru cheltuieli iniţiale – care să permită IMM-urilor să se mişte rapid şi eficient. Fără aceste instrumente, fondurile europene rămân pe hârtie, inaccesibile celor care au cea mai mare nevoie de ele.

Pe lângă toate acestea, lipsa de coordonare şi de transparenţă din partea autorităţilor alimentează sentimentul că întregul proces este construit mai degrabă pentru a bifa jaloane administrative decât pentru a produce schimbări reale în economie. Comunicarea deficitară, actualizările tardive ale ghidurilor, schimbările legislative neaşteptate şi lipsa unor centre de suport eficiente fac ca antreprenorii să fie lăsaţi să navigheze singuri printr-un ocean de reglementări. Şi chiar dacă reuşesc, se lovesc de riscul ca o parte din bani să fie suspendaţi sau chiar pierduţi, dacă România nu îndeplineşte jaloanele şi reformele asumate în faţa Comisiei Europene.

În aceste condiţii, discuţia despre fondurile europene devine inevitabil o discuţie despre responsabilitate. Nu este vorba doar despre bani, ci despre viitorul economiei româneşti şi despre şansa reală de a transforma IMM-urile într-un motor de creştere şi inovare.

Dacă pierdem miliardele de euro din PNRR şi din cadrul financiar multianual 2021-2027, pierdem mai mult decât simple resurse financiare, pierdem oportunitatea de a aduce România la nivelul competitiv al partenerilor europeni. De aceea, soluţiile nu mai pot fi amânate: simplificarea procedurilor, claritatea normelor, sprijinul consultativ real pentru antreprenori, finanţarea intermediară şi monitorizarea transparentă a progresului nu sunt doar recomandări, ci condiţii de supravieţuire.

IMM-urile reprezintă coloana vertebrală a economiei româneşti, iar sprijinirea lor prin acces real la fonduri europene este o investiţie în stabilitatea şi prosperitatea întregii societăţi. Întrebarea nu este dacă ne permitem să facem aceste schimbări, ci dacă ne permitem să nu le facem. ■

AUTORITATI

Instrumentele financiare, regula finanţării IMM-urilor din fonduri europene

(Interviu cu Dragoş Pîslaru, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene)

IMM-urile primesc o gură de oxigen din fondurile europene: aproape 1,15 miliarde euro și 5000 de contracte semnate prin PNRR. Într-un interviu acordat ziarului BURSA, Dragoș Pîslaru, ministrul Investițiilor și Proiectelor Europene recunoaște întârzierile dureroase din programul de digitalizare, dar promite accelerarea plăților până la finalul anului 2025 și transparență totală în publicarea tuturor proiectelor. Antreprenorii vor avea acces la noi instrumente financiare cu granturi de până la 40%, credite ieftine și sprijin pentru start-up-uri printr-un „Start-Up Nation" regândit pe bani europeni. Obiectivul: finanțare mai rapidă, mai simplă și mai competitivă pentru firmele românești pe piețele europene.

Reporter: Domnule ministru, ce procent din alocările de fonduri din Planul Naţţional de Redresareţi Rezilienţă reprezintă sumele absorbite de IMM-uri sau mai bine spus cum vedeţi dumneavoastră în acest moment situaţia finanţării mediului de afaceri privat din fondurile europene?

Dragoş Pîslaru: Probabil că este ultima dată când îmi puneţi această întrebare şi vă explic de ce. Unul din obiectivele pe care le-am avut de la preluarea mandatului a fost acela de a transparentiza şi a clarifica ce se întâmplă cu PNRR, ce este PNRR-ul, mai ales că s-a creat aproape o legendă urbană în jurul acestuia. Ştim că de la început, din design, de la scriere, au fost anumite discuţii cu privire la transparenţa conţinutului şi lucrurile conţinute de acesta. După ce am reluat negocierea cu Comisia Europeană, ca să avem un PNRR revizuit pentru ultimul an de implementare şi după ce a fost aprobată OUG 41/2025 în care am clarificat problema de supracontractare şi am revenit la liste asumate, liste de proiecte asumate în anvelopa financiară, suntem acum în măsură să publicăm un tablou public în care veţi avea absolut toate datele şi veţi putea asorta dumneavoastră public sau privat, ca beneficiar, şi veţi putea vedea toate întreprinderile mici şi mijlocii care beneficiază de sprijin prin PNRR. Scopul meu este ca mass-media să aibă la dispoziţie acest univers de proiecte, să poată să investigheze dacă proiectele au fost bine făcute şi să le prezinte pe cele care sunt bune practici. Deci cumva să trecem într-un cu totul alt nivel de colaborare cu mass-media. Acesta este dezideratul pe care îl vom îndeplini în curând. Dar revenind la întrebarea dumneavoastră, fondurile din PNRR alocate pentru sectorul privat se ridică la aproximativ 4,11 miliarde de euro dintr-un total care în prezent este de 21,5 miliarde euro, ceea ce înseamnă undeva la 20%. În ceea ce priveşte alocarea exclusivă pentru IMM-uri, discutăm de 1,15 miliarde de euro şi un număr de aproape 5000 de contracte, mai precis 4998 contracte cu IMM-uri. Şi asta este echivalent cu un procent de circa 5% alocarea totală.

MIPE promite deblocarea, în acest an, a finanţării din PNRR pentru toate proiectele privind digitalizarea IMM-urilor

Reporter: V-am întrebat de procentul de absorbţie deoarece antreprenorii sunt nemulţumiţi că, de exemplu, pe programul de digitalizare finanţat din PNRR, banii nu au ajuns încă la beneficiari, deşi proiectele au fost depuse în urmă cu trei ani, iar în această perioadă costurile de implementare ale acestora au crescut.

Dragoş Pîslaru: La venirea în minister am găsit 4500 de proiecte care fuseseră selectate pentru acest sprijin pentru digitalizare prin PNRR. Sunt două măsuri pentru IMM-uri, pe care noi le denumim intern digitalizare mică şi digitalizare mare. Adică sunt două apeluri de proiecte de digitalizare. Unele de dimensiune mai mică şi altele de dimensiune mai mare. Primele sunt în general pentru echipamente IT. Celelalte cuprind şi dezvoltări de software-uri, inclusiv enterprise resource planning, de cipuri şi alte sisteme de management. Realitatea este că a existat o mare întârziere, de doi ani, la contractare din motive diverse. Unele dintre ele sunt legate de faptul că aceste programe sunt parte a unui proiect pilot prin care ministerul a încercat implicarea băncilor în derularea acestui program. Cu alte cuvinte, IMM-urile se duc la cele două bănci, CEC şi BRD, gândirea fiind să nu mai treacă pe la minister, să aibă doar o relaţie cu băncile şi lucrurile să meargă repede. Într-o primă fază a durat selecţia, aşezarea, nu mai contează, dar s-a întârziat foarte mult. Cumva s-a suprapus venirea mea la minister cu faptul că am accelerat foarte puternic contractarea. Deci contractarea e terminată, cu tot cu perioada de contestaţii, dar, evident, pe măsură ce le-ai dat drumul din contractare, ele se duc în implementare şi creează blocaj pe nivelul următor. Deja cele care fuseseră contractate erau în blocaj de la încadrarea în categoria de IMM, o condiţie necesară pentru a putea să faci plăţile, până la cererile de transfer, când trebuie să primeşti banii pentru lucrurile pe care le-ai făcut. Ce vă pot spune este că am ajuns până acolo încât să trebuiască să adoptăm o ordonanţă de urgenţă care a trecut la începutul lunii septembrie în şedinţă de guvern, prin care ministerul să poată să ceară băncilor situaţia întârzierilor pe relaţia cu IMM-urile şi să intervină în mod direct cu angajaţii ministerului. Diferenţa de capacitate este una foarte mare în sensul că băncile au în medie alocaţi 10-12 oameni pentru a discuta de un portofoliu de peste 2000 de IMM-uri, ceea ce este imposibil, în timp ce la minister noi avem cel puţin 70 de persoane care vor trece direct să susţină fluxurile cu IMM-urile. Deci mă aştept la o accelerare însemnată începând cu adoptarea acestei ordonanţe de urgenţă. Deja am cerut formal situaţia întârzierilor la cele două bănci şi aşteptarea mea este ca aceşti colegi din minister să poată lucra cot la cot cu colegii din bănci şi să preia toate cazurile întârziate. Ne vom concentra în primul rând pe cele întârziate pentru a le aduce la zi şi vom lăsa băncile să se ocupe exclusiv pe cele pe care le au în derulare de ceva timp. Ne dorim ca toate contractele respective şi tot programul de digitalizare a IMM-urilor să fie aduse la zi până la sfârşitul acestui an. Prin urmare sunt veşti bune pentru beneficiari, dar răbdarea lor a fost pusă greu la încercare şi le cer scuze şi cu această ocazie pentru întârzierile instituţionale. Evident, s-au întâmplat înainte de venirea mea ca ministru, dar în mod evident reprezint ministerul Şi această întârziere de doi ani de zile nu este de natură să ne bucure.

Sprijinul pentru listarea companiilor la BVB, un eşec total

Reporter: Multe s-au întâmplat înainte de venirea dumneavoastră ca ministru şi dumneavoastră aţi fost nevoiţi să rectificaţi PNRR-ul deoarece unele lucruri nu s-au realizat. Printre lucrurile nerealizate se numără şi acel proiect sau program prin care, cu fondurile din PNRR, mai multe companii urmau să fie sprijinite pentru a se lista la Bursa de Valori Bucureşti. Am înţeles că este vorba de un program care era finanţat cu 40 milioane euro şi aş dori să ştiu ce s-a întâmplat cu suma aceasta. A intrat în rândul sumelor tăiate, pierdute acum la renegociere sau a fost realocată într-un alt domeniu din care ar putea beneficia şi IMM-urile?

Dragoş Pîslaru: Aici sunt mai multe aspecte. Era un program foarte ambiţios pentru că, pe de o parte sprijinea piaţa de capital, pe de alte parte încuraja companiile mai mici de a intra fie pe piaţa aero, fie pe piaţa reglementată. Au fost două apeluri succesive. În primul au fost 35 milioane euro şi au fost trei proiecte admise şi contractate. Niciunul dintre cele trei proiecte n-au finalizat încă procedura de listare. În apelul al doilea au fost alte 38 milioane euro. Şase proiecte depuse, unul respins, unul în evaluare, trei în contractare, un contract semnat. Practic aşteptarea noastră este ca să avem patru-cinci contracte semnate. În mod evident, dacă însumăm trei cu patru, înseamnă că discutăm de şapte-opt companii, ceea ce este mult mult sub ambiţia pe care am avut-o pentru cele 40 milioane euro. Ne uităm la probabil ceva de genul 600.000-700.000 euro absorbiţi, care rămân din alocarea iniţială. Gândiţi-vă că iniţial era vorba despre un sprijin acordat pentru 280 de firme şi abia dacă o să reuşim 7 sau 8. Partea proastă este evidentă şi anume faptul că n-am reuşit să găsim o modalitate atractivă şi fezabilă prin care să sprijinim firmele. Partea bună este că sunt o mulţime de lecţii învăţate. Ştiu că n-ar fi trebuit să existe lecţii învăţate pe o finanţare care era în derulare. Cel puţin, banii nu s-au pierdut pentru că i-am realocat. Asta este vestea bună. Deci nu sunt bani pierduţi, sunt realocaţi pe alte priorităţi, dar lecţia este că gândirea aceasta legată de contracte cu firmele pentru listare este mai puţin funcţională. Ceea ce cred că ar trebui să facem în viitor este mai degrabă să adoptăm nişte modele pe care le-am văzut la BERD cu o schemă pentru IMM-uri şi anume să lucrăm cu intermediarii care au capacitatea să listeze şi să oferim sprijinul lor, lăsându-i pe ei să facă practic calibrarea necesară pentru companiile care vor să se încadreze. În general, IMM-urile care sunt pregătite să listeze nu sunt pregătite pentru o birocraţie stufoasă cum este cea legată de fondurile europene. Deci, fie reuşim noi să simplificăm major procedurile cu ei, fie mai degrabă să mergem către intermediari care să-i sfătuiască şi să decontăm serviciile respective de listare şi pregătire pentru listare.

"Ce am făcut pe PNRR? Am avut o reformă pe care am îndeplinit-o de creare a Băncii de Investiţii şi Dezvoltare. Banca s-a consolidat puternic în ultima vreme. Pe de o parte a preluat operaţiunile Exim Bank de garantare în numele statului. Deci acum toate aceste garanţii sunt mutate la BID. Pe de altă parte are un departament întreg care se ocupă cu instrumente financiare din bani europeni, deci din fonduri europene".

Instrumentele financiare, viitorul finanţării europene a IMM-urilor

Reporter: Pentru că aţi pomenit despre BERD aş dori să discutăm despre instrumentele financiare prin Banca Europeană de Investiţii şi Fondul European de Investiţii realizate din PNRR pentru IMM-urile din ţara noastră. Care este situaţia acestui program?

Dragoş Pîslaru: Din acest punct de vedere, aici pot să vă dau veşti bune. Având în vedere experienţa BEI, lucrurile au mers foarte bine. Avem mai multe tipuri de de sprijin şi discutăm de un portofoliu mai larg, de circa 1,25 miliarde euro pe partea de intermediere cu instrumente financiare. Ceea ce vă pot spune este că pe partea de BEI am avut mai degrabă garanţii de portofoliu. Practic acele garanţii s-au transpus în credite mai ieftine pentru beneficiari.

(continuare în pagina 3)

AUTORITATI

Instrumentele financiare, regula finanţării IMM-urilor din fonduri europene

(Interviu cu Dragoş Pîslaru, ministrul Investiţiilor şi Proiectelor Europene)

(urmare din pagina 2)

Dragoş Pîslaru: Am avut peste 2000 de beneficiari care au accesat astfel de credite. Marea lor majoritate întreprinderi mici şi mijlocii, pentru că aceasta este ţinta discuţiei noastre. Pe partea legată de FEI, alocările au fost concentrate mai mult pe fonduri de capital de risc. Ştim că sistemul românesc de fonduri de equity creşte simţitor. După ce am avut în cadrul financiar multianual trecut o primă generaţie de fonduri, acum avem iată două valuri deja finanţate şi cu un al treilea, potenţial de a fi finanţat. Avem plăţi pentru 250 milioane euro de către FEI cu 13 fonduri intermediare deja dezvoltate, ceea ce mi se pare extraordinar. O parte din ele sunt continuări sau mai bine zis al doilea fond al unor fonduri care făuseseră setate în cadrul financiar multianual trecut, ceea ce este foarte bine pentru că înseamnă nu doar că au rezistat în piaţă, ci şi că au învăţat, s-au adaptat şi au forţa să lanseze iată un un deja un al doilea fond. Ceea ce este important e că în cazul acestor investiţii efectele privind instrumentele financiare respective se vor simţi mult după anul 2026. Practic nu se termină tot la 31 august 2025, deoarece avem efectele acestea de antrenare, de levier, de multiplicare pe care le vom vedea mult după, până prin anul 2030 şi chiar după, prin aceste fonduri de equity de capital de risc şi garanţii.

Reporter: Pornind de la experienţa cu instrumentele financiare realizate prin intermediul BEI, operaţionalizarea Băncii de Investiţii şi Dezvoltare prin PNRR poate să constituie o alternativă sau o altă sursă pentru dezvoltarea acestor instrumente financiare pentru IMM-uri?

Dragoş Pîslaru: Oricum, chiar dacă nu m-aţi fi întrebat, v-aş fi spus eu. Premiera în România este că noi am folosit banii de la BEI, FEI, BERD, în sensul că aceste organizaţii internaţionale finanţate direct de Uniunea Europeană au venit cu produse pe care le-au ofertat pe piaţa românească şi lucrurile merg bine. Ideea însă era că România nu avea o bancă naţională promoţională - National Promotional Bank -, care în multe ţări este veriga de ecosistem ce preia interfaţa cu BEI sau FEI. Deci practic primeşte garanţii fonduri de la BEI şi creează ea acel fond, care după aceea finanţează mai departe, cum face FEI de exemplu, fondul de equity. Care e avantajul? Avantajul este unul uriaş. Pe de o parte consolidezi şi coagulezi un element de ecosistem care susţine de fapt toţi intermediarii financiari. Doi, toată partea de comisioane şi care nu sunt deloc mici, rămâne în România şi consolidează de fapt capacitatea Băncii de Investiţii şi Dezvoltare să poată să rămână în viaţă într-un mod independent de ciclurile financiare ale Uniunii Europene. Deci, practic tu îţi consolidezi o instituţie permanentă din aceste finanţări europene.

Ce am făcut pe PNRR? Am avut o reformă pe care am îndeplinit-o de creare a Băncii de Investiţii şi Dezvoltare. Banca s-a consolidat puternic în ultima vreme. Pe de o parte a preluat operaţiunile Exim Bank de garantare în numele statului. Deci acum toate aceste garanţii sunt mutate la BID. Pe de altă parte are un departament întreg care se ocupă cu instrumente financiare din bani europeni, deci din fonduri europene. Şi avem aici din PNRR capitalizare cu 100 milioane euro, pe care am negociat-o chiar eu, ca element de noutate. Deci nu doar că avem BID, ci şi o capitalizăm. Avem în acelaşi timp din politica de coeziune circa 240 milioane euro prin programele regionale care se vor derula ca instrumente de generaţie nouă, deci cu subvenţie de dobândă, garanţie şi capital, adică până la 40% din creditul principal dat ca grant pentru companii. De altfel aceasta este schimbarea de paradigmă. Dacă este să ne uităm la viitorul finanţărilor europene în România, noi ce vom face? În primul rând, vom prelua prin intermediarul nostru. Nu mai avem nevoie să intre BEI direct în România, ci preluăm intermedierea şi nu vom mai avea IMM-uri care să bată la porţile ministerului sau să aibă de a face cu noi, ci mai degrabă vom avea această relaţie cu intermediarii financiari înrolaţi, bănci, fonduri de investiţii care vor da inclusiv componenta de grant în mod direct. Partea cea mai importantă este că firmele primesc 40% grant dacă îndeplinesc obiectivul de de investiţii. Pentru noi e foarte important, deoarece nu mai dăm banii în avans. Deci nu mai sunt lucruri de tipul acesta. Practic toate firmele vor fi motivate să îşi declare un plan de afacere realist. Deci nu să bifeze condiţii dintr-un apel de proiecte, ci se duc la bancă, conving banca, banca îi finanţează, şi asumă şi ea o parte din risc. Şi evident restul compensăm noi prin fonduri europene şi dăm şi grantul în acest mod. Este o schimbare majoră de paradigmă care sper eu că va duce la o finanţare exponenţial mai mare pentru sectorul privat pe baza acestor granturi europene. Mai vreau să adaug că avem garanţia de portofoliu de la BID pentru că au intrat şi ei cu propriul produs. În 18 iulie 2025 s-a terminat apelul de exprimare a interesului şi a fost suprasubscriere de 180%. Deci practic 17 cereri cu solicitări de finanţare de peste 15,6 miliarde lei faţă de bugetul alocat de numai 8,8 miliarde lei pe care îl avem pentru următorii trei ani. Cererea este foarte mare, ea se dezvoltă şi vom avea veşti foarte bune din această zonă.

"Ştim că sistemul românesc de fonduri de equity creşte simţitor. După ce am avut în cadrul financiar multianual trecut o primă generaţie de fonduri, acum avem iată două valuri deja finanţate şi cu un al treilea, potenţial de a fi finanţat. Avem plăţi pentru 250 milioane euro de către FEI cu 13 fonduri intermediare deja dezvoltate, ceea ce mi se pare extraordinar".

FNGCIMM şi BID, instituţiile prin care se va face finanţarea europeană a mediului de afaceri

Reporter: Pentru că aţi vorbit despre alocarea din exerciţiul financiar multianual 2021-2027 pe programele operaţionale regionale, am văzut că cererea este foarte mare. De exemplu, în regiunea Bucureşti-Ilfov pe programul de digitalizare a IMM-urilor prin fondurile alocate prin POR că cererea este de trei ori mai mare faţă de sumele alocate. Se pot flexibiliza la un moment dat alocările, dacă anumite axe nu absorb toţi banii prevăzuţi iniţial? Pot merge aceste sume către IMM-urile care au nevoie de finanţare pe anumite programe unde alocarea iniţială a fost mai mică?

Dragoş Pîslaru: Întotdeauna s-a operat cu acest concept de supracontractare de rezervă. În anumite cazuri s-a exagerat, cum avem acum discuţia pe PNRR pe care îl readucem pe făgaş şi clarificăm lista de proiecte ca să fim capabili să le şi plătim. În anii următori vom vedea o posibilă recalibrare a programelor. Să nu uităm că tocmai se aprobă regulamentul de la jumătatea perioadei de implementare a exerciţiului financiar european multianual 2021-2027, deci avem o posibilitate de a reaşeza anumite lucruri. Nu vreau neapărat să creez nişte aşteptări pentru că totul depinde până la urmă de cum arată diversele cereri de finanţare. Ce vreau însă să spun este că apropo de schimbările de paradigmă, noi suntem acuma încă pe un model în care banii pentru IMM-uri se dau pe o alocare de grant mare, adică până la 80%-70%. Şi cumva, ce aş vrea să facem este să trecem uşor, şi sper că vom avea înţelegerea sectorului privat, într-un alt sistem de finanţare, de sprijin, cu excepţia lucrurilor care sunt de inovare, de asumare de risc în piaţă pentru că vorbim despre inteligenţă artificială, tehnologii cyber, lucruri care nu au mai fost testate în piaţă, şi unde companiile au nevoie de de acoperire de risc mai mare din partea statului. Tot ce înseamnă scalare de business, dezvoltare, internaţionalizare, am vrea să le finanţăm prin instrumente financiare unde noi credem că viteza de acordare a grantului este mai importantă decât intensitatea grantului. Adică, dacă dăm un împrumut cu zero dobândă sau în fine 1% dobândă, cu garanţii care face banca să trateze solicitările companiilor într-un alt mod, şi cu acest grant de maxim 40%, credem că pentru sectorul privat este mult mai facil să ia imediat finanţarea decât să aştepte doi ani într-un apel cu o intensitate mai mare. Şi de altfel nici nu s-ar justifica, dacă tu ai un plan de afaceri pe care piaţa îţi arată că funcţionează, să aştepţi atât de mult pentru o sumă pe care s-ar putea nici să nu mai ai nevoie de ea dacă întârzierea este mult prea mare. Deci acesta este modelul. Noi am avut consultări şi reprezentanţii antreprenorilor, suntem în legătură şi cu structură patronală IMM România şi sperăm că vom putea să mergem în această direcţie. De altfel, pe POCIDIF, pe politica de coeziune, avem pe programul de competitivitate o testare cu un alt intermediar. Am vorbit de BEI, am vorbit de BID, dar mai avem un intermediar – FNGCIMM - cu care testăm în piaţă un instrument oarecum similar cu cele de la BID, de subvenţii de dobândă, garanţie şi capital. Deci grant, tot pe principiul instrumentelor financiare. Acolo avem la dispoziţie 120 milioane euro pentru IMM-uri care sunt poate tentate să se mute cu apelurile de la programele regionale pentru că n-au prins finanţare şi să vină pe acest apel pe care îl lansăm. Ne dorim ca în luna noiembrie să dăm drumul la acest instrument de garantare prin FNGCIMM.

Reporter: Aveţi vreo situaţie privind gradul de absorbţie la finalul lunii august pe exerciţiul financiar multianual 2021-2027?

Dragoş Pîslaru: Pe coeziune este 17,1%, în timp ce media UE este 12,3%. Deci suntem peste media europeană, dar asta nu este neapărat un motiv de laudă. Adică ne-a plăcut întotdeauna să ne comparăm cu alţii, dar mie nu mi-a plăcut niciodată să mă laud prin comparaţie cu alţii. Pentru mine, absorbţia înregistrată la finalul lunii august este un procent care, bun, nu e foarte mic, dar în orice caz se poate mai mult. Adică suntem totuşi în 2025 şi programarea era 2021-2027. E adevărat că vom implementa proiectele până în 2029 pentru că e regula n+2. Ce este mai important este faptul că ritmul de de absorbţie creşte şi că circa 88% din bani sunt acoperiţi de apeluri lansate sau în pregătire.

Un nou model de finanţare pentru Start-Up Nation

Reporter: Şi pentru că am vorbit de instrumente şi granturi, companiile noi nu prea au cum să acceseze instrumentele financiare. Programul Start-Up Nation va continua din fonduri europene?

Dragoş Pîslaru: Răspunsul la această întrebare se leagă de două lucruri. În primul rând instrumentele financiare au componenta de equity, care înseamnă fonduri de capital de risc, care finanţează şi afacerile emergente. Deci start-up-urile, mai ales cele de tehnologie, se pot finanţa astăzi mai uşor prin zona de fonduri de capital de risc decât din mers clasic la bancă sau alte lucruri. Asta doar ca să menţionez că e tot instrument financiar. Pe partea cealaltă, Start-Up Nation este modelul clasic de apel cu selecţie, cu criterii care de obicei n-au de a face cu planul de afaceri, ci cu ce cifră de afaceri ai, în ce cod CAEN eşti, câţi oameni promiţi că angajezi etc. Care, din punctul meu de vedere, înseamnă o decuplare faţă de calitatea unui plan de afaceri, importanţa unei echipe de management, inovativitatea ideii, modul în care cuplează la prioritătile europene. Şi atunci, vă pot spune că vom trece de la un Start-Up Nation bazat pe granturi cu apeluri la un Start-Up Nation bazat pe instrumente financiare în care în loc să am la dispoziţie 1 miliard, voi avea 3 miliarde euro pentru că dau o intensitate de grant mai mic, dar îi dau imediat, şi de fapt rezolv accesul la finanţare prin dobânda aceea aproape nesemnificativă şi oricum care nivelează practic concurenţa cu firmele europene care se împrumută în euro la nişte dobânzi mult mai mici, concurenţă ce acum este imposibilă mai ales în industriile cu marje de profit mici. Dacă eu pierd 5-6% numai din dobânzi pentru finanţarea afacerii pe care o am, atunci n-am nicio şansă practic să fiu competitiv internaţional. Deci va fi un fel de Start-Up Nation din bani europeni, dar nu pe partea clasică. Ca să fie foarte clar, pentru mine principiul banilor gratis nu este un principiu bun pentru business. Vreau să avem o stimulare care să-mi ia de pe masă toate costurile pe care le avem în România din cauza, să spunem, unei administraţii care uneori lucrează mai puţin eficient sau alte lucruri pe care le am sau să-mi ia tot impactul acesta al taxelor de pe masă. Deci 40% grant este o sumă care poţi să spui că te aduce din nou în competiţie firească cu companiile din vestul Europei.

Reporter: Antreprenorii, cetăţenii şi mass-media au afirmat în nenumărate rânduri că este dificil de urmărit cum sunt alocate, direcţionate şi cheltuite fondurile europene. Ce ne puteţi spune referitor la transparenţa în acest domeniu?

Dragoş Pîslaru: Vă menţionam că pe PNRR la sfârşitul lunii septembrie, început de octombrie vom avea transparenţă totală în ceea ce priveşte proiectele. Le veţi vedea pe toate acolo, pe site-ul MIPE, şi evident vom putea urmări împreună implementarea. Dar pentru că am discutat în acest interviu şi de politica de coeziune, să ştiţi că, chiar dacă nu am o presiune de timp atât de mare, vom face acelaşi lucru şi pe coeziune. Deci vom avea o hartă a proiectelor de coeziune. Sunt, repet, 6400 de proiecte contractate, până acum, număr care este în creştere, şi le vom pune şi pe ele pe hartă cu posibilitatea de sortare, verificare. analiză, astfel încât până la sfârşitul acestui an inclusiv dumneavoastră, cei din mass-media veţi avea ceva fără precedent şi anume o hartă a tuturor proiectelor finanţate din fonduri europene. Dacă le vom însuma, vom ajunge la 20.000 de proiecte, dar vor fi mult mai multe. Din câte ştiu, a mai fost făcut o singură dată acest lucru pe programul regional, pe POR-ul anterior. Dar la această scară, astfel încât să existe transparenţă totală, pe ce se finanţează, unde şi pe ce domenii, n-a mai fost şi vă încurajez ca, după ce le vedeţi, să ne luaţi din nou la întrebări, dacă vi se pare că e ceva ce merită explorat sau evident să ne transmiteţi inclusiv idei de cum am putea analiza acele baze de date care, atenţie, vor fi deschise şi descărcabile. Deci vă veţi putea juca cu ele într-un mod în care până acuma poate doar puteaţi obţine nişte informaţii pe baza legii 544/2001 sau un interviu cu demnitarul. Interviurile sunt binevenite în continuare, dar veţi avea o bază de informaţii la un cu totul alt nivel faţă de cele pe care le aveţi în prezent

"Start-up-urile, mai ales cele de tehnologie, se pot finanţa astăzi mai uşor prin zona de fonduri de capital de risc decât din mers clasic la bancă sau alte lucruri. Asta doar ca să menţionez că e tot instrument financiar. Pe partea cealaltă, Start-Up Nation este modelul clasic de apel cu selecţie, cu criterii care de obicei n-au de a face cu planul de afaceri, ci cu ce cifră de afaceri ai, în ce cod CAEN eşti, câţi oameni promiţi că angajezi etc.".

Reporter: Un gând de final sau un mesaj?

Dragoş Pîslaru: În primul rând aş vrea să vă mulţumesc pentru invitaţia de a avea această discuţie. Ziarul Bursa este o publicaţie de tradiţie în zona economică şi avem nevoie de astfel de publicaţii care să analizeze, să dezbată şi să comunice despre lucrurile care se întâmplă în economie.

Reporter: Vă mulţumim! ■

STIRI

Finanţarea europeană a IMM-urilor, blocată de birocraţie

IMM-urile din România traversează o perioadă în care accesul la finanţare rămâne una dintre cele mai mari provocări, iar soluţiile disponibile nu sunt întotdeauna adaptate nevoilor reale ale companiilor.

„Cea mai mare parte a finanţării este din autofinanţare, adică se susţin din surse proprii, din veniturile pe care le au şi din împrumuturile de la asociaţi. După care, vin creditele bancare şi apoi fondurile europene care reprezintă o sursă de oxigen şi o sursă importantă de finanţare pentru IMM-urile din România”, a precizat pentru ziarul BURSA, Daniel Urîtu, vicepreşedinte al JEUNE – organizaţia europeană a tinerilor antreprenori - şi secretar general al CNIPMMR (Consiliul Naţional al Întreprinderilor Private Mici şi Mijlocii din România – IMM România).

Deşi există o percepţie că firmele şi-au pierdut interesul pentru fondurile europene, realitatea este alta, ne-a transmis reprezentantul antreprenorilor: „Nu credem neapărat că a scăzut apetitul, ci mai degrabă că a scăzut apelurile de proiecte disponibile. Intenţia de a accesa este mult mai mare. Toată lumea încearcă să acceseze fondurile europene şi antreprenorii sunt interesaţi, dar tot timpul caută să vadă ce programe li se potrivesc”.

Practic, problema apare din lipsa apelurilor adaptate la nevoile IMM-urilor şi din faptul că oportunităţile lansate nu acoperă suficient de bine domeniile şi regiunile în care acestea activează. Un exemplu de direcţie corectă a fost programul de digitalizare din PNRR, dar Daniel Urîtu atrage atenţia că ar fi fost necesar ca toate liniile să aibă componente dedicate IMM-urilor.

„Singurele două programe care au fost acceptate sunt cel de digitalizare şi programul de listare la bursă. Din păcate, potrivit surselor mele, listarea la bursă a dat greş”, ne-a spus secretarul general al CNIPMMR, care a arătat că şi implementarea programului de digitalizare ridică probleme, deoarece, deşi apelul de proiecte a fost lansat acum trei ani, abia anul acesta s-a început contractarea proiectelor.

“Din păcate nu există o comunicare între beneficiarii care au semnat contractele de finanţare şi minister. Timpii de răspuns sunt foarte mari, de la două la trei luni”, ne-a mai spus reprezentantul antreprenorilor.

Aceleaşi dificultăţi apar şi în cadrul Programelor Operaţionale Regionale, unde cererea depăşeşte masiv bugetele disponibile, iar multe IMM-uri rămân pe dinafară. „Niciodată nu este suficientă finanţarea. Dacă ar fi fost lansate apeluri pentru mediul privat, suntem convinşi că acestea ar fi absorbit aproape de 100%”, ne-a spus vicepreşedintele organizaţiei JEUNE.

În schimb, statul continuă să piardă miliarde de euro din PNRR din cauza întârzierilor şi a birocraţiei. „Ţine de birocraţia noastră naţională. Instituţiile statului nu au suficienţi experţi pregătiţi ca să facă toate achiziţiile necesare. Apar contestaţii, se modifică preţurile, creşte TVA-ul, inflaţia, şi atunci antreprenorii ajung în situaţia în care nu mai reuşesc să îşi implementeze proiectele”, ne-a spus secretarul general al IMM România.

Finanţarea IMM-urilor din România are nevoie de programe mai bine gândite, de mai multă flexibilitate şi de un parteneriat autentic între stat şi mediul privat.

În acest context, rolul fondurilor europene devine vital. Dar pentru ca acestea să ajungă cu adevărat la companii, este nevoie de o colaborare reală între autorităţi şi mediul privat.

„Trebuie gândite apelurile împreună cu reprezentanţi ai mediului de afaceri, cu confederaţiile patronale, pentru că cunoaştem nevoile exacte care sunt ale firmelor din România şi putem să direcţionăm aceste fonduri către ele direct”, subliniază Daniel Urîtu.

Din păcate, mecanismele actuale de consultare sunt mai degrabă formale. „Există Comitetul de Monitorizare al PNRR-ului, dar acolo suntem consultaţi mai mult informaţi decât consultaţi cu privire la stadiul implementării programelor”, ne-a precizat reprezentantul tinerilor antreprenori.

Există însă şi oportunităţi clare în perioada 2021-2027: programele regionale, apelurile pentru digitalizare, Programul Tranziţie Justă pentru judeţe precum Prahova, Gorj sau Galaţi, dar şi continuarea Start-up Nation. Acesta din urmă, deşi întârziat, continuă să atragă interes.

„S-au înscris destul de mulţi tineri, în jur de 15.000. Interesul este în continuare destul de mare, dar se întârzie, deşi avem Start-up Nation ediţia 2024, suntem la final de 2025 şi încă se analizează dosarele”, ne-a transmis domnul Daniel Urîtu.

Mai mult, IMM România a propus un nou instrument financiar hibrid, ce combină granturi cu împrumuturi avantajoase, considerat de secretarul general al organizaţiei patronale drept direcţia viitorului: „Clar, aceste instrumente financiare sunt viitorul finanţării IMM-urilor. În alte ţări europene, precum Portugalia sau Spania, granturile directe sunt tot mai puţine, accentul mutându-se pe asemenea mecanisme”.

În opinia sa, cheia este implicarea reală a mediului privat în implementare: „Indicat ar fi să se ocupe cineva la nivel local, cum e Fondul Naţional de Garantare pentru IMM-uri, sau organizaţii cu experienţă precum Consiliul Naţional al IMM-urilor. Ar trebui ca ministerul să implementeze, dar să ia un partener privat pentru că vine cu experţi şi cu nevoia reală din piaţă.” Concluzia este clară: finanţarea IMM-urilor din România are nevoie de programe mai bine gândite, de mai multă flexibilitate şi de un parteneriat autentic între stat şi mediul privat. Doar aşa fondurile europene vor deveni un motor real pentru dezvoltare şi nu doar o resursă pierdută în hăţişul birocratic. ■

Fonduri europene 2025: mii de proiecte pentru IMM-uri

Într-o economie europeană tot mai competitivă, în care investiţiile, digitalizarea şi tranziţia verde decid reziliencţa şi viitorul companiilor, România a intrat în 2025 cu o miză dublă: absorbţia integrală a fondurilor disponibile prin Planul Naţional de Redresare şi Reziliencţă şi lansarea accelerată a cadrului financiar multianual 2021–2027, unde IMM-urile au devenit principalii beneficiari şi motoare ale transformării.

Dinspre PNRR, până la sfârşitul verii România acumulase peste 10,7 miliarde de euro primiţi efectiv de la Comisia Europeană, inclusiv 1,3 miliarde în cadrul cererii de plată numărul trei, sumă care a alimentat continuu schemele pentru digitalizare, eficienţă energetică, tehnologii verzi şi inovare. Obiectivul de a utiliza întreaga alocare de 13,56 miliarde de euro în granturi nerambursabile a menţinut presiunea pe accelerarea implementării şi pe fluidizarea decontărilor, iar IMM-urile au fost plasate în centrul acestei dinamici prin apeluri dedicate şi prin efectele de antrenare generate de reformele din infrastructură şi competenţe. În paralel, renegocierea pachetului de împrumuturi a adus ajustări menite să maximizeze impactul în economie şi să asigure un flux constant de finanţare pentru proiectele private.

Pentru companii, traducerea banilor europeni în rezultate concrete

s-a văzut mai ales în două zone strategice: digitalizarea şi tranziţia verde. Prin granturi şi vouchere PNRR, mii de firme au adoptat soluţii ERP, au implementat automatizări, au introdus tehnologii de eficienţă energetică şi au redus costurile prin panouri fotovoltaice şi sisteme inteligente de management al consumului. Multiplicatorul economic a fost vizibil în lanţurile de furnizori locali, de la integratori IT la instalatori şi producători de echipamente, iar proiectele, variind de la câteva sute de mii de euro până la investiţii multi-milion, au consolidat competitivitatea IMM-urilor. Pe final de august 2025, multe contracte semnate în 2023 şi 2024 au ajuns la faza de implementare avansată, cu prime decontări substanţiale, ceea ce a ridicat rata de execuţie şi a confirmat maturizarea portofoliului.

La final de august 2025, absorbţia fondurilor europene pentru IMM-uri nu mai este o promisiune, ci o realitate palpabilă, măsurată în miliarde de euro intraţi în economie, în mii de proiecte implementate şi în zeci de mii de locuri de muncă modernizate.

În acelaşi timp, cadrul financiar multianual 2021–2027 a trecut în 2025 în etapa de rulaj accelerat. Ministerul Finanţelor confirma până la sfârşitul lui august intrări de aproximativ 4,45 miliarde euro pentru programele operaţionale, parte din aceste sume fiind direcţionate către liniile de sprijin pentru întreprinderi. Ministerul Investiţiilor şi Proiectelor Europene menţionează că au fost depuse 5.294 proiecte, în valoare totală de aproximativ 28,8 miliarde euro, în cadrul apelurilor lansate, adică se confruntă cu o amplă supracontractare.

Există ghiduri şi apeluri PNRR dedicate digitalizării IMM-urilor, cum ar fi Componenta C9.I.3.M1 „Digitalizarea IMM-urilor – Grant de până la 100.000 euro per întreprindere”. În cadrul acesteia, au fost depuse 7.188 proiecte, dintre care 4.555 proiecte au fost selectate pentru finanţare.

Programul PoCIDIF – Programul Creştere Inteligentă, Digitalizare şi Instrumente Financiare – este listat ca program major care susţine domeniile cercetare, inovare, digitalizare, etc.

POR, gestionat la nivel regional, a deschis apeluri pentru competitivitate, digitalizare, infrastructură de afaceri şi tranziţie verde, cu cerere ridicată în regiunile Sud-Est, Centru şi Nord-Vest, acolo unde industriile prelucrătoare şi serviciile tehnologice au nevoie acută de investiţii. POCIDIF, programul pentru creştere inteligentă şi digitalizare, a devenit coloana vertebrală a IMM-urilor inovatoare, prin granturi pentru tehnologii avansate, securitate cibernetică, automatizare şi inteligenţă artificială, dar şi prin instrumente financiare care completează granturile cu împrumuturi şi garanţii accesibile. Complementar, Programul Educaţie şi Ocupare a finanţat capitalul uman prin formare la locul de muncă, cursuri de upskilling digital şi scheme de sprijin pentru angajarea tinerilor şi a persoanelor vulnerabile, toate cu impact direct în consolidarea resursei umane necesare companiilor aflate în tranziţie tehnologică.

Privind strict absorbţia, până la 31 august 2025 România acumulase sume semnificative atât din PNRR, cât şi din programele 2021–2027, dar mai important, banii s-au transformat în mii de proiecte IMM în implementare. Dincolo de cifre, economia reală confirmă schimbarea: integratorii IT livrează soluţii de digitalizare, furnizorii de echipamente instalează sisteme de energie verde, producătorii îşi calibrează fluxurile cu senzori şi analitică, iar angajaţii participă la programe de formare şi certificare care reduc rebuturile şi cresc productivitatea.

Deşi au existat sincope, precum întârzieri la plăţile unor microgranturi PNRR pentru digitalizare semnalate încă în iulie 2025, trendul net pe final de vară este de accelerare a decontărilor şi de stabilizare a fluxurilor de numerar pentru firme. Masa critică de contracte active arată clar că IMM-urile domină segmentele de competitivitate, digitalizare şi inovare din toate programele, iar portofoliul în creştere confirmă că România a depăşit faza de început lent şi a intrat în zona de implementare efectivă.

Următoarea etapă depinde de trei factori-cheie: digitalizarea completă a fluxurilor de verificare şi standardizarea documentelor pentru a reduce timpii de decontare, o mai bună coordonare între apelurile PNRR şi cele din POCIDIF şi POR pentru a crea pachete secvenţiale de finanţare, şi investiţii susţinute în consiliere şi formare pentru antreprenori, pentru ca proiectele să fie eligibile şi sustenabile încă din start. Astfel, fiecare euro absorbit devine nu doar o bifă statistică, ci o investiţie multiplicată care schimbă felul în care companiile româneşti produc, economisesc energie şi concurează pe pieţele internaţionale.

La final de august 2025, absorbţia fondurilor europene pentru IMM-uri nu mai este o promisiune, ci o realitate palpabilă, măsurată în miliarde de euro intraţi în economie, în mii de proiecte implementate şi în zeci de mii de locuri de muncă modernizate. Continuarea acestui trend depinde de calitatea implementării şi de coerenţa cu care statul menţine deschisă şi previzibilă conducta de finanţare, pentru ca România să transforme acest ciclu bugetar într-un avantaj competitiv pe termen lung, cu întreprinderile mici şi mijlocii în rolul central. ■

COMPANII

Companiile românești, pregătite să absoarbă 5 miliarde euro

(Interviu cu Florin Jianu, preşedintele de onoare al CNIPMMR)

Potrivit Cartei Albe a IMM-urilor 2025, aproape 70% dintre antreprenorii din țara noastră își pun speranța în finanțarea prin fonduri europene, dar din păcate doar o mică parte din bani au ajuns în economie. Nemulțumirile mediului de afaceri cresc pe fondul întârzierilor uriașe, al modificărilor fiscale și al lipsei de încredere în direcția economică a țării. Florin Jianu, președintele de onoare al CNIPMMR (IMM România) vorbește în rândurile următoare despre problemele critice ale antreprenorilor români, despre blocajele din programele de digitalizare și despre soluțiile reale pentru relansarea IMM-urilor, de la investiții și capital de lucru, până la susținerea tinerilor antreprenori.

Reporter: Cum vedeţi finanţarea IMM-urilor din fonduri europene în anul 2025? Ştiu că aveţi o nemulţumire, faptul că pe exercițiul financiar 2021-2027 deocamdată foarte puţini bani au ajuns la antreprenori.

Florin Jianu: Dacă e să plecăm de la nevoie, Cartea Albă a IMM-urilor arată faptul că în acest an fondurile europene sunt puse ca necesitate top de către întreprinderile mici şi mijlocii: aproape şapte din zece IMM-uri sunt interesate de accesarea fondurilor europene. Sigur că acest interes a fost mai scăzut sau mai intens în funcţie de nevoia de finanţare a întreprinderilor mici şi mijlocii. Cunoaşteţi faptul că din calculul nostru, al întreprinderilor mici şi mijlocii, al reprezentanţilor întreprinderilor mici şi mijlocii, de-a lungul timpului a reieşit că nevoia de finanţare se ridică undeva la 5 miliarde euro pentru mediul de afaceri. Speram noi că, odată cu PNRR, odată cu fondurile de coeziune, să avem instrumente adecvate pentru întreprinderile mici şi mijlocii. Din păcate, alocarea nu e pe măsură. Termenele, iarăşi, sunt nejustificat de întârziate. Sunt câteva zone în această perioadă în care există finanţări, dar încă o dată ele nu acoperă nevoia atât de mare a întreprinderilor mici şi mijlocii. Culmea, au apărut şi aceste modificări fiscale, pachete fiscale sau discuţii în spaţiul public care menţionează faptul că resurse însemnate, poate destinate mediului de afaceri, poate destinate unor domenii cheie, cum e educaţia, care implicit conţine şi educaţia în ceea ce priveşte resurselor umane din companiile româneşti, este şi ea aflată la un nivel destul de scăzut. Din toate aceste resurse, unele dispar, iar altele merg spre proiecte de finanţare pentru instituţiile publice. De aici apare, sigur, şi nemulţumirea mediului de afaceri.

Reporter: Am văzut în analiza din Cartea Albă a IMM-urilor 2025 că aproape jumătate din antreprenori par sceptici în utilizarea fondurilor europene. Ce îi determină să fie aşa pesimişti în utilizarea fondurilor europene? Să fie vorba despre pierderea încrederii în dezvoltarea economiei naţionale?

Florin Jianu: Într-adevăr, această încredere s-a prăbuşit, adică de la 60% anul trecut încredere că evoluţia economică a României e pozitivă şi direcţia este bună la 30-34% în anul 2025. Practic, doar unul din trei întreprinzători mai consideră că direcţia este bună. Din păcate, toate modificările fiscale, toate scumpirile din ultima perioadă, indicatorii economici care nu arată o evoluţie bună au dus la aceste rezultate. Discuţiile din spaţiul public privind modificările continue fiscale, modificările cu privire la TVA, piaţa liberalizată de energie care a dus la scumpiri, implicit rata inflaţiei pe care am văzut-o în zilele trecute şi care a crescut exponenţial în ultima lună, nu arată o direcţie favorabilă dezvoltării afacerilor. Sigur şi implicit în ceea ce înseamnă investiţiile, pentru că majoritatea antreprenorilor în această perioadă se gândesc la menţinerea afacerii la nivelul la care a fost în anii trecuţi, nu neapărat la dezvoltare. Deci, implicit, sigur ceea ce înseamnă investiţiile din fonduri europene, din fonduri proprii, din fonduri atrase au de suferit.

Reporter: Asta înseamnă că banii pe investiţii vor fi puşi în continuare în capitalul de lucru, decât în capitalul de dezvoltare, de mărire, de scalare a companiilor.

Florin Jianu: Sau nu vor mai fi puşi deloc la dispoziţie. Şi vedem o mulţime de domenii care scad şi foarte multe companii care se închid, respectiv un număr din ce în ce mai mare de oameni disponibilizaţi, dar nu se vorbeşte în spaţiul public despre acest lucru.

SRL-ex, un proiect ce are nevoie de finanţare europeană

Reporter: Cu toate acestea, am văzut că guvernul a demarat anul acesta o nouă ediţie Start-Up Nation, finanţată din fonduri europene cu formare profesională, formarea antreprenorială a unor tineri. Şi ştiu că aţi aveţi şi dumneavoastră o iniţiativă legislativă pe care aţi introdus-o în Parlament privind demararea afacerilor la o vârstă fragedă de către tineri, sprijinirea lor. Care este stadiul acesteia? A trecut de Parlament?

Florin Jianu: A trecut de Senat în acest moment. E la Camera Deputaţilor. Eu cred că toate iniţiativele pozitive şi care susţin mediul de afaceri trebuie avute în vedere. Unele dintre ele nu costă absolut nimic statul, ci mai degrabă sunt iniţiative care arată favorabilitatea pentru desfăşurarea de afaceri. Cred că ar trebui să ne concentrăm mai mult pe iniţiative care să sprijine tinerii antreprenori, mai ales într-o perioadă în care se închid mai multe firme decât se deschid. Deci, anul trecut avem un spor negativ de aproximativ 23.000 de firme, deci mai multe care s-au închis faţă de firme care s-au deschis. În acest an continuă acest trend descendent.

Da, iniţiativa legislativă cu privire la firmele de exerciţiu, SRL-ex, se referă de fapt la tineri între 16 şi 18 ani care pot şi ei să-şi deschidă o firmă de exerciţiu care are câteva atribute. Sigur, tocmai pentru a controla faptul că acestea sunt afaceri derulate de tineri, că ele nu merg într-o altă zonă a economiei negre, dar că desfăşurăm şi susţinem spiritul antreprenorial al tinerilor. Şi vedeţi noile generaţii care vin chiar şi mai mici de 16 ani şi care au tot felul de idei care merită susţinute. Eu mai am şi alte tipuri de iniţiative în acest sens. M-aş bucura dacă cât mai mulţi oameni din Parlament ar susţine aceste tipuri de iniţiative şi dacă de fapt tot focusul politicilor publice ar fi pe ceea ce înseamnă construcţie.

Reporter: Această propunere a dumneavoastră după ce va trece de Parlament şi va fi promulgată de preşedintele României, ar putea fi finanţată prin fonduri europene? Pentru că până la urmă am văzut că s-a introdus în pachetul doi de măsuri fiscale şi cerinţa privind capitalul social şi ei la început de drum nu prea au acest capital.

Florin Jianu: Da, dumneavoastră aveţi perfectă dreptate şi aţi intuit foarte bine şi legat de posibilitatea finanţării din fonduri europene sau din fonduri atrase şi Programul de Educaţie şi Ocupare sau programele Fondului Social European post 2027 pot să facă foarte bine acest lucru aşa cum s-a făcut şi cu Start-Up Nation. Şi atunci e nevoie de astfel de susţinere şi de instrumente, mai ales pentru cei aflaţi la început de drum. Am văzut că acuma există o direcţie aşa în care n-ar mai trebui să susţinem antreprenorii, n-ar mai trebui să-i susţinem pe cei la început de drum. Eu de fiecare dată vin şi dau exemplul altor state, nu neapărat ale Uniunii Europene. De altfel, de ce mai sunt create aceste programe, dacă noi n-ar trebui să susţinem antreprenoriatul sau firmele? Ar trebui să ne uităm şi la alte ţări cum sunt Statele Unite ale Americii care au programe dedicate tinerilor antreprenori, femeilor antreprenori, antreprenorilor proveniţi din diverse grupuri defavorizate sau minoritare, etc.. Deci există aceste tipuri de programe pe categorii, pe diverse zone care susţin antreprenoriatul pe de o parte. Pe de altă parte, aţi menţionat dumneavoastră mai devreme Start-Up Nation, program care, din păcate, este în întârziere. Eu nu sunt fericit cu stadiul lui de implementare actuală. Ministerul şi-a asumat nişte indicatori mult prea avansaţi pentru posibilitatea de implementare. Au mai rămas bani şi mi-aş dori să văd aceşti bani puşi în circulaţie cu organizaţii neguvernamentale, cu actori privaţi care pot să preia, aşa cum au fost ediţiile anterioare, pe programele europene şi s-au dovedit mult mai eficiente decât cele ale statului, pentru că fiecare preia câte o parte; vorbim de mediul universitar, vorbim de patronate, de sindicate, de cei care lucrează la firul ierbii, care fiecare dintre ei are un rol, un rost şi pot să pună umărul.

Întârzierea finanţării din PNRR compromite programul de digitalizare a IMM-urilor

Reporter: Ce se întâmplă cu programul de digitalizare al IMM-urilor? Că am înţeles că sunt probleme, că încă deşi s-au semnat contractele de finanţare sau fost alese proiectele din urmă cu trei ani, beneficiarii încă n-au primit banii pe programul de digitalizare din fondurile europene.

Florin Jianu: Eu aici încurajez pe fiecare parte să trimită adrese, să se folosească de consultanţii pe care îi au pentru a pune un pic de presiune asupra instituţiilor publice. Nici eu nu cred că este normal ca programe pe care le-ai gândit acum doi, trei ani de zile sau mai bine, mai ales în această sferă a digitalizării care are o viteză uriaşă de schimbare, să fie încă în aşteptare sau să nu fie implementate. Pentru că dacă te raportezi la o soluţie pe care ai gândit-o acum trei ani de zile în sfera digitalizării, acum 90% din ea nu mai este validă. Deci, nu, de absolut de neînţeles întârzierile în implementarea fondurilor, programe care întârzie, vedeţi dumneavoastră, nu cu lunile, ci cu anii. Nu, nu sunt, nu există explicaţie logică şi mai ales n-ar trebui să fie acceptare din partea societăţii care ar trebui încă o dată să pună o presiune mai apăsată pe instituţiile publice.

Reporter: Am văzut că în ultimii ani la nivelul guvernului există o tendinţă în ceea ce priveşte sprijinirea IMM-urilor, finanţarea IMM-urilor, adică se doreşte reducerea ajutoarelor de stat şi crearea unor instrumente financiare. Chiar şi în PNRR s-a stabilit crearea unor instrumente financiare.

Florin Jianu: Şi au dat banii la bănci.

Reporter: Da. La Fondul European de Investiţii, la Banca Europeană de Investiţii şi Banca de Investiţii şi Dezvoltare, instituţie care va finanţa o parte din IMM-uri în această toamnă, dar deocamdată banii n-au plecat spre beneficiari.

Florin Jianu: Din păcate, dacă mă întrebaţi pe mine şi ştiţi că noi am mai avut aceste discuţii în mod repetat, timpul mi-a dat dreptate în sensul în care aţi văzut de fapt ce a fost cel mai eficient. Programul IMM Invest, care a mers în fiecare an, a susţinut un număr impresionant de întreprinderi mici şi mijlocii, cu o rată de default de sub 1%, cu o simplificare şi o abordare foarte eficientă a acestui tip de program. Eu în continuare sunt susţinătorul instituţiilor româneşti eficiente şi eficace. Cred că Fondul Naţional de Garantare a Creditelor pentru IMM-uri e una dintre instituţiile care ar trebui susţinute. Mi-e teamă ca nu cumva în perioada următoare, vedeţi şi ăsta e un semnal de alarmă pe care îl trag în acest moment, FNGCIMM să nu mai joace acest rol. Cred că se ştie public că Fondul de Garantare nu mai are nici conducere executivă, nici de natura Consiliului de Administraţie. Nu ştiu dacă lucrurile astea sunt întâmplătoare ca să rămână aşa instituţii extrem de importante. Nu mai vorbesc de IMM Invest, că nici nu se mai derulează în acest moment şi nu e deloc normal ce se întâmplă.

Finanţare, în funcţie de nevoile reale ale companiilor

Reporter: Dacă adăugăm şi la asta faptul că s-au pierdut peste 40 milioane euro pe jaloane care nu s-au împlinit, de exemplu, pentru ajutorarea companiilor româneşti ca să se listeze la Bursa de Valori, un program din PNRR care a fost total inutil pentru că nu a fost făcut, nu s-au găsit doritori...

Florin Jianu: Păi da, în momentul în care faci programele din birou, şi ştiţi că noi doi am mai discutat de foarte multe ori aceste aspecte, trebuie să pleci de fapt de la nevoia reală. Şi iarăşi mă întorc la programe precum IMM Invest de garanţii. Nevoia de finanţare, de investiţii, de capital de lucru e uriaşă în acest moment şi asta e. Sigur că ai nevoie de instrumente mai sofisticate, cum e listarea la bursă, dar trebuie să te adaptezi şi nevoilor reale ale IMM-urilor, nu să duci resurse atât de consistente într-o zonă în care n-are apetenţă în acest moment, pentru că nu face parte din top 10 priorităţi ale unui IMM în acest moment. Sigur că o să-mi atrag critici, dar eu vă spun care e realitatea. Ce nevoi au întreprinzătorii mici şi mijlocii? Cele două mari nevoi ale lor sunt de investiţii, adică achiziţii, echipamente, utilaje, investiţii în noi tehnologii, investiţii în noi structuri de producţie şi capital de lucru.

Reporter: Dat fiind actualul context macroeconomic şi fiscal, ce trebuie făcut pentru a relansa economia, pentru a ajuta mediul antreprenorial românesc în situaţia actuală?

Florin Jianu: Păi, în opinia mea, să ştiţi că trebuie făcut exact pe dos în comparaţie cu ce se face în acest moment. Dacă vorbeşti de tăieri de cheltuieli, dacă vorbeşti de mărirea fiscalităţii, nu faci altceva decât să comprimi consumul, să comprimi producţia, să comprimi investiţiile şi la final te vei raporta la un PIB mai mic şi atunci toate lucrurile de care vorbim în acest moment, faptul că atragi resurse suplimentare la bugetul de stat, faptul că poate mai tai din cheltuieli, deşi aici nu vedem mari mari lucruri, dar toate aceste aspecte se vor raporta la un PIB mai mic şi atunci, de fapt, la sfârşitul anului ne vom trezi tot cu un deficit mare. Mai degrabă cred că ar trebui să vorbim de construcţie, să vorbim, să ne uităm la ce fac alte ţări, să ne uităm, spre exemplu, la Germania care a intrat în recesiune şi a ales să scadă impozitarea profiturilor, care a ales să mărească plaja de deduceri fiscale pe zonele de economie verde, care a ales diverse tipuri de instrumente de susţinere pentru cercetare, dezvoltare, inovare. Deci foarte multe lucruri care trebuie, dar aplecat aşa pas cu pas şi pe fiecare categorie aparte nevoile sunt diverse. Una e nevoia unui startup sau unei firme la început de drum, alta este nevoia unei firme care îşi doreşte să-şi menţină activitatea, ori alta e nevoia firmei care îşi doreşte să scaleze şi aşa mai departe. Deci eu cred că ar trebui de fapt în această perioadă să ne raportăm la câteva atribute: acela de a susţine economia, de a investi în economie şi de a fi pozitivi şi constructivi.

Reporter: Mulţumesc! ■

PRODUSE SI SERVICII

‘‘Planul de investiţii pentru următorii trei ani se ridică la 350 milioane euro’’

(Interviu cu Cristina Popa, director general adjunct Carmistin The Food Company)

În timp ce mulți antreprenori români privesc fondurile europene ca pe un drum anevoios și preferă să investească din resurse proprii, Grupul Carmistin a demonstrat contrariul: cu proiecte bine fundamentate și o strategie de dezvoltare pe termen lung, accesarea acestor finanțări poate deveni un motor real de creștere. Cristina Popa, director general adjunct al companiei Carmistin The Food Company, ne explică modul în care fondurile nerambursabile au contribuit la modernizarea și extinderea afacerii, la consolidarea lanțului integrat de producție și la transformarea grupului într-un reper tehnologic în industria alimentară românească.

Reporter: În Carta Albă a IMM-urilor, se precizează că aproape jumătate dintre antreprenori consideră că fondurile europene sunt greu accesibile şi de aceea preferă să investească din resurse proprii. Care este situaţia la compania dumneavoastră?

Cristina Popa: Din experienţa noastră, situaţia este puţin diferită. Noi, echipa Carmistin The Food Company, am considerat încă de la început că fondurile nerambursabile reprezintă un instrument esenţial pentru dezvoltare. Le-am utilizat nu doar pentru că sunt disponibile, ci pentru că ne-am propus să accelerăm modernizarea şi creşterea companiei, venind cu proiecte care astăzi ne asigură alinierea la standardele europene de siguranţă şi calitate şi, în unele cazuri, chiar transformă unităţile noastre de producţie hrană în adevărate repere tehnologice, într-o industrie altminteri extrem de competitivă. Să nu uităm că fondurile nerambursabile au fost create tocmai pentru a sprijini o dezvoltare cât mai uniformă între statele membre şi între regiuni, iar experienţa noastră pozitivăîn atragerea unor astfel de finanţăriconfirmă faptul că, atunci când sunt accesate cu proiecte bine fundamentate, reprezintă un adevărat motor de creştere.

Reporter: Ce fonduri europene se obţin mai uşor pentru dezvoltarea companiei? Cele pentru capital de lucru sau cele pentru investiţii (retehnologizare, modernizare, dezvoltarea capacităţilor de producţie)?

Cristina Popa: Din punctul nostru de vedere, nu există mai „uşor” sau mai „greu” în accesarea de fonduri nerambursabile, fiindcă toate se supun aceloraşi reguli. Totul depinde de calitatea proiectului. Un proiect care are la bază un dosar bine pregătit, susţinut de un plan solid de afaceri, de o strategie clară şi, atunci când este cazul, de studii de fezabilitate sau alte cerinţe specifice, are toate şansele să fie finanţat. Practic, dacă ştii exact ce vrei să faci cu banii şi ai o echipă care tratează cu responsabilitate pregătirea proiectului, accesarea fondurilor nu mai este deloc complicată. Partea cea mai complexă a întregului proces o reprezintă implementarea întocmai a tuturor parametrilor asumaţi la momentul accesării finanţării. Dacă ai reuşit asta, poţi considera că ai un proiect de succes. În urmă cu aproximativ 6-7 ani, noi am creat, la nivelul Carmistin, un departament special dedicat scrierii de proiecte pentru accesarea de fonduri nerambursabile. Astăzi, ne mândrim cu una dintre cele mai competente echipe de profil pe care le avem în România, echipă coordonată de colegul nostru Mihai Ghintuială.

40% din investiţiile Carmistin reprezintă granturi europene

Reporter: Care este procentul investiţiilor Carmistin din ultimii ani şi care au avut cofinanţare din fonduri europene?

Cristina Popa: În ultimul deceniu, Carmistin The Food Company a investit constant în industria alimentară şi în agricultură, implementând proiecte în dezvoltarea infrastructurii noastre de ferme de pasăre şi porc, în construcţia de facilităţi de producţie, în inovare şi tehnologizare, în energie verde sau în dezvoltarea segmentului de produse BIO. Finanţarea a fost asigurată din surse proprii, din surse bancare şi din fonduri nerambursabile într-o proporţie de circa 40% din valoarea totală a investiţiilor. Aceste resurse financiare au venit să completeze, aşadar, capitalul propriu pe care l-am investit permanent, în armonie cu strategia de business pe care ne-am asumat-o pe termen lung. Obiectivul nostru a fost de la bun început acela de a crea şi consolida un lanţ integrat în producţia de hrană la nivel local, care include în prezent toate etapele necesare, de la cultivarea cerealelor şi creşterea animalelor, la producţie, ambalare şi distribuţie. În acest fel, am putut optimiza costurile şi am putut controla calitatea, trasabilitatea şi eficienţa producţiei. În final, consumatorii au, în egală măsură, de câştigat, fiindcă la ei ajung alimente sigure şi de foarte bună calitate.

"În ultimul deceniu, Carmistin The Food Company a investit constant în industria alimentară şi în agricultură, implementând proiecte în dezvoltarea infrastructurii noastre de ferme de pasăre şi porc, în construcţia de facilităţi de producţie, în inovare şi tehnologizare, în energie verde sau în dezvoltarea segmentului de produse BIO".

Reporter: Ne puteţi oferi câteva exemple de bună practică din investiţiile realizate cu sprijinul fondurilor europene? Care este plusvaloarea adusă companiei?

Cristina Popa: Un proiect foarte important pentru noi a fost modernizarea unei unităţi de producţie nutreţuri combinate şi modernizarea şi extinderea unei platforme funcţionale de producţie carne pasăre pe care compania o deţine la Târgu Jiu. Fondurile nerambursabile au un rol foarte important, pentru că pot reduce chiar la jumătate timpul necesar implementării unei investiţii. Cu ajutorul fondurilor nerambursabile, noi ne-am crescut competitivitatea şi am redus impactul activităţilor asupra mediului, am deschis ferme noi, am implementat linii tehnologice la cele mai înalte standarde şi ne-am crescut productivitatea, menţinând calitatea înaltă a produselor.

"Pentru 2025, am previzionat un minim de 1,850 miliarde lei cifră de afaceri consolidată la nivelul companiilor care alcătuiesc Grupul Carmistin. Rezultatele după primul semestru confirmă că suntem pe drumul cel bun în atingerea şi, probabil, chiar depăşirea acestei ţinte".

“Toate proiectele pe care le derulăm includ o componentă verde”

Reporter: Sunt mai uşor accesibile fondurile europene pentru investiţii “verzi” decât cele pentru investiţii clasice?

Cristina Popa: Din experienţa noastră, nu există diferenţe majore de accesibilitate între tipurile de investiţii. Totul porneşte sau trebuie să pornească de la nevoia reală a unei companii şi de la calitatea proiectului.

Noi avem o abordare simplă: mai întâi identificăm nevoia de investiţie şi abia apoi verificăm ce instrumente de finanţare disponibile există. Dacă proiectul este valoros şi justificat din punct de vedere economic, fie că este verde sau clasic, şansele de finanţare sunt aceleaşi.

Toate proiectele pe care le derulăm includ o componentă verde. Pentru noi, care activăm în industria alimentară, aceasta nu este doar o opţiune, este o necesitate, fiindcă hrana pe care o producem depinde direct de resurse naturale precum apa, solul şi energia, iar protejarea acestora înseamnă, de fapt, să ai grijă de viitorul companiei şi de comunităţile în care ne desfăşurăm activităţile. De aceea, noi am investit mult, în ultimii ani, în panouri fotovoltaice, valorificarea biomasei şi în tehnologii cu consum redus de resurse.

O astfel de abordare ne ajută nu doar să reducem costurile şi amprenta de carbon, dar ne ajută să ne consolidăm relaţia de încredere cu consumatorii, care caută tot mai mult produse sigure, de calitate şi obţinute cu responsabilitate.

Reporter: Aţi întâmpinat dificultăţi la primele proiecte derulate cu finanţare europeană? Ce s-a schimbat între timp şi ce ar trebui îmbunătăţit pentru acces mai facil?

Cristina Popa: La început, când ţara noastră nu avea experienţă în atragerea de fonduri nerambursabile, provocările erau legate cu precădere de interpretarea ghidurilor beneficiarului. În ultimii ani, însă, am observat o îmbunătăţire semnificativă. Autorităţile sunt mai deschise, consultările publice ajută mult, iar dialogul cu mediul de afaceri a devenit mai consistent. Desigur, întotdeauna este loc de mai bine. Simplificarea birocraţiei şi digitalizarea completă a procedurilor ar fi paşi importanţi pentru a uşura accesul antreprenorilor la aceste fonduri. De asemenea, un canal unic de centralizare a tuturor tipurilor de finanţări nerambursabile de către autorităţile din România ar fi un lucru extraordinar pentru beneficiari.

Investiţie într-o nouă capacitate de producţie a cărnii de porc

Reporter: Care este situaţia financiară a Grupului Carmistin după primul semestru din 2025 şi ce aşteptări aveţi pentru finalul anului?

Cristina Popa: Pentru 2025, am previzionat un minim de 1,850 miliarde lei cifră de afaceri consolidată la nivelul companiilor care alcătuiesc Grupul Carmistin. Rezultatele după primul semestru confirmă că suntem pe drumul cel bun în atingerea şi, probabil, chiar depăşirea acestei ţinte.

Reporter: În actualele condiţii macroeconomice şi fiscale, aveţi în continuare proiecte de investiţii planificate?

Cristina Popa: Sigur că da. Rămânem la planul iniţial de investiţii, care este de 350 milioane euro pentru următorii trei ani. Ca să dau şi un exemplu concret, după investiţia finalizată în acest an, de aproximativ 80 milioane euro în noua noastră unitate de producţie carne pasăre de la Frânceşti, care reprezintă un reper tehnologic în industria alimentară, cel mai amplu proiect al Grupului Carmistin vizează dezvoltarea diviziei de porc. Ne aflăm în faza de proiectare a celei mai complexe unităţi de producţie carne porc din punct de vedere al investiţiei, fluxurilor de producţie şi suprafeţei, de 50.000 metri pătraţi. Printr-o astfel de investiţie, ne dorim să contribuim la reconfigurarea viitorului acestui sector de mare tradiţie pentru ţara noastră. În ceea ce priveşte restul investiţiilor planificate, toate sunt parte din obiectivul nostru strategic de a deveni un furnizor european cât mai complet de alimente. Ne pregătim permanent pentru noi provocări.

Reporter: Vă mulţumim. ■

"Toate proiectele pe care le derulăm includ o componentă verde. Pentru noi, care activăm în industria alimentară, aceasta nu este doar o opţiune, este o necesitate, fiindcă hrana pe care o producem depinde direct de resurse naturale precum apa, solul şi energia, iar protejarea acestora înseamnă, de fapt, să ai grijă de viitorul companiei şi de comunităţile în care ne desfăşurăm activităţile".

AFACERI

Innovation România, un instrument financiar de capital de risc

● Apelul pentru selecţia intermedierilor financiari a fost lansat la mijlocul lunii septembrie ● Termenul limită pentru depunerea solicitărilor de înscriere este 15 noiembrie 2025 ● Valoarea totală a finanţării se ridică la 100 milioane euro

Fondul European de Investiţii a deschis oficial, la mijlocul lunii septembrie, apelul pentru selecţia intermediarilor financiari în cadrul instrumentului de capital de risc „Innovation România", un proiect de anvergură finanţat prin Programul Operaţional Creştere Inteligentă, Digitalizare şi Instrumente Financiare (PoCIDIF) 2021-2027, cu susţinerea Fondului European de Dezvoltare Regională.

Este vorba despre un pas decisiv în consolidarea pieţei de capital de risc din România, cu impact direct asupra dezvoltării ecosistemului antreprenorial inovator. Apelul se adresează echipelor de management de fond, indiferent dacă acestea sunt deja încorporate sau urmează să fie constituite, şi va fi gestionat de experţii FEI în baza unor criterii clare şi riguroase.

Este important de subliniat că acest apel nu vizează direct companiile în căutare de finanţare, ci actorii care, după ce vor fi selectaţi, vor putea sprijini ulterior startup-urile şi IMM-urile româneşti cu investiţii în capital de risc. Echipele interesate au la dispoziţie documentaţia apelului publicată de

Innovation Romania Holding Fund şi trebuie să depună expresiile de interes până la termenul-limită de 15 noiembrie 2025, având posibilitatea de a solicita clarificări exclusiv la adresa de contact indicată de FEI.

Programul „Innovation România", lansat printr-un acord de finanţare semnat între FEI şi Guvernul României la finalul anului 2024, are rolul de a crea instrumente financiare adaptate nevoilor specifice pieţei româneşti, o zonă până acum insuficient valorificată.

Cu un buget de 100 de milioane de euro, apelul propune trei fonduri de equity complementare: unul pentru transfer tehnologic, dedicat transformării rezultatelor cercetării şi inovării în produse şi servicii viabile; unul pentru coinvestiţii alături de business angels, menit să dinamizeze reţeaua de investitori privaţi şi să accelereze dezvoltarea ecosistemului de antreprenoriat; şi unul pentru accelerarea antreprenoriatului, destinat startup-urilor şi firmelor aflate la început de drum, cu scopul de a le sprijini în

Investiţiile se vor derula exclusiv în România şi vor fi direcţionate către proiecte care promovează inovaţia, în linie cu obiectivele programului. Apelul se înscrie astfel într-o strategie mai amplă, ce continuă succesul înregistrat de instrumentele similare lansate prin PNRR şi care îşi propune să consolideze un mediu favorabil dezvoltării capitalului privat şi al investiţiilor în inovaţie.

procesul de scalare şi consolidare.

Investiţiile se vor derula exclusiv în România şi vor fi direcţionate către proiecte care promovează inovaţia, în linie cu obiectivele programului. Apelul se înscrie astfel într-o strategie mai amplă, ce continuă succesul înregistrat de instrumentele similare lansate prin PNRR şi care îşi propune să consolideze un mediu favorabil dezvoltării capitalului privat şi al investiţiilor în inovaţie.

În spatele acestei iniţiative stă Programul Operaţional Creştere Inteligentă, Digitalizare şi Instrumente Financiare 2021-2027, un mecanism strategic cu o alocare totală de 2,1 miliarde de euro, finanţat prin Fondul European de Dezvoltare Regională. Programul sprijină cercetarea, dezvoltarea şi inovarea, transformarea digitală a administraţiei, educaţia şi cultura, dar şi dezvoltarea IMM-urilor şi a tehnologiilor strategice pentru Europa, având ca obiectiv central consolidarea specializării inteligente şi modernizarea structurală a economiei româneşti. Rolul Fondului European de Investiţii, parte a Grupului Băncii Europene de Investiţii, este de a oferi acces la finanţare întreprinderilor mici şi mijlocii din Europa, printr-o gamă variată de instrumente – de la microfinanţare şi garantare, până la capital de risc. ■

SMEunited: Cadrul Financiar Multianual 2028-2034 trebuie adaptat nevoilor IMM-urilor

IMM-urile prosperă deoarece sunt integrate în comunităţile pe care le deservesc, oferă locuri de muncă extrem de necesare şi promovează coeziunea socială, asigurând astfel reziliencia comunităţilor rurale. Acesta este motivul pentru care Cadrul Financiar Multianual pentru perioada 2028-2034 trebuie adaptat nevoilor IMM-urilor, au susţinut, recent, reprezentanţii SMEunited (asociaţia europeană a întreprinderilor mici şi mijlocii), la Conferinţa Pactului Rural care a avut loc în localitatea belgiană Kortrijk.

Biroul de Sprijin al Pactului Rural a organizat un eveniment de două zile care a reunit factori de decizie politică şi părţi interesate active în zonele rurale. Printre participanţi s-au numărat vicepreşedintele executiv pentru coeziune şi reforme ak Comisiei Europene, Raffaele Fitto, şi comisarul pentru agricultură şi alimentaţie, Christos Stylianides. Evenimentul a oferit o platformă pentru discutarea provocărilor şi oportunităţilor cu care se confruntă zonele rurale.

O temă centrală a dezbaterii a fost modul de creare a oportunităţilor în zonele rurale, având în vedere că accesul limitat la servicii esenţiale şi depopularea împiedică dezvoltarea. Participanţii la conferinţă au afirmat că IMM-urile sunt vitale pentru dezvoltarea locală, deoarece pot oferi servicii esenţiale, pot introduce soluţii inovatoare şi pot genera locuri de muncă. Dar, pentru a-şi continua rolul important IMM-urile au nevoie de acces la finanţare, infrastructură funcţională şi o forţă de muncă calificată. De asemenea, este vital să se aplice principiul parteneriatului public-privat, asigurându-se că politicile sunt elaborate în strânsă

cooperare cu IMM-urile şi reflectă circumstanţele unice ale comunităţilor rurale.

"Politica de coeziune este una dintre pietrele de temelie ale solidarităţii UE. Aceasta promovează dezvoltarea echilibrată, incluziunea socială şi reziliencia, în special în zonele rurale. În regiunile rurale, IMM-urile formează fundamentul economiei, oferind locuri de muncă şi acces la bunuri de zi cu zi. Cu toate acestea, în ciuda eforturilor de simplificare a procedurilor şi de reducere a sarcinilor administrative, IMM-urile întâmpină încă dificultăţi în a beneficia pe deplin de instrumentele de coeziune. Complexitatea excesivă, suprapunerea controalelor şi adaptarea locală limitată rămân obstacole majore în calea dezvoltării rurale şi regionale în continuare. În perspectiva propunerii legislative a UE pentru perioada de programare 2028-2034, fluxurile de finanţare urmează să fie consolidate într-un singur regulament. Pentru a realiza acest lucru, politica de coeziune trebuie simplificată şi reorientată către proiecte care consolidează competitivitatea IMM-urilor, cum ar fi infrastructura modernă, accesul la forţă de muncă calificată şi dezvoltarea pieţei locale. În plus, IMM-urile ar trebui recunoscute ca şi co-arhitecţi ai politicii de coeziune, precum şi ca beneficiari, jucând un rol central în planurile de parteneriat naţionale şi regionale", a afirmat Fabian Haybach, reprezentantul SMEunited la conferinţa citată.

De altfel, SMEunited a elaborat un document de poziţie care prezintă nevoile IMM-urilor în ceea ce priveşte politica de coeziune încadrul financiar multianual (CFM) post-2027. Acest document include:

- simplificarea şi eficientizarea accesului IMM-urilor la fondurile de coeziune prin aplicarea principiului „O singură dată" şi adoptarea unor controale proporţionale, bazate pe risc;
- consolidarea implementării descentralizate a politicii de coeziune prin împuternicirea autorităţilor locale de gestionare şi a partenerilor sociali, prin aplicarea Principiului Parteneriatului;
- introducerea unor indicatori de performanţă relevanţi pentru IMM-uri, cum ar fi crearea de locuri de muncă, creşterea productivităţii şi a veniturilor, asigurând în acelaşi timp eligibilitatea pentru finanţare a proiectelor inovative şi riscante;
- consolidarea sprijinului pentru piaţa muncii prin Regulamentul Fondului Social European, prioritizând perfecţionarea, recalificarea şi integrarea grupurilor de talente subutilizate, în special în regiunile care se confruntă cu lipsa de competenţe;
- continuarea simplificării şi reducerii sarcinilor administrative şi asigurarea unor fluxuri de finanţare mai rapide şi previzibile prin creşterea prefinanţării la 13%;
- evitarea suprareglementării („gold-plating") şi instituirea unor mecanisme alternative de soluţionare a litigiilor pentru a rezolva problemele rapid şi echitabil;
- consolidarea rolului organizaţiilor locale ale IMM-urilor în activităţi de coaching şi mentorat pentru IMM-uri,
- pentru a permite regiunilor să pornească pe calea tranziţiei, toate regiunile ar trebui să fie eligibile pentru finanţare.

Întreprinderile mici şi mijlocii (IMM-urile) sunt piatra de temelie a economiei Europei, reprezentând 99% din totalul afacerilor. Mai mult, în cele 25 milioane IMM-uri active din Europa lucrează peste 88 milioane angajaţi. Pentru ca IMM-urile să prospere, acestea au nevoie de un mediu de reglementare stabil şi previzibil. Cu toate acestea, povara tot mai mare a reglementărilor complexe le frânează. Între 2017 şi 2022, legiuitorii UE au introdus 850 noi obligaţii – ceea ce înseamnă peste 5.000 de pagini de legislaţie – prin care au majorat costurile de conformitate şi sarcinile administrative pentru companii. ■

PIATA

IMM-urile româneşti, parteneri esenţiali în planul european de securitate şi autonomie strategică

IMM-urile româneşti din industria de apărare au şansa reală de a se moderniza şi de a-şi consolida poziţia în următorul deceniu datorită programelor SAFE şi Fondului European de Apărare (EDF), într-un context în care Uniunea Europeană îşi redefineşte priorităţile strategice şi se pregăteşte să investească masiv în securitate şi apărare.

Pentru România, unde companiile mici şi mijlocii reprezintă nucleul inovaţiei şi al adaptabilităţii, această fereastră de oportunitate ar putea însemna nu doar acces la fonduri consistente, ci şi integrarea într-un ecosistem industrial european care caută urgent soluţii, tehnologii şi parteneriate pentru a reduce dependenţa de importuri şi pentru a consolida autonomia strategică a continentului.

Tanc TR-85M1 realizat la UMB. Sursa foto: http://www.mapn.ro/fotodb/20071018_2, autor: Eugen Mihai

De aceea, industria europeană de apărare, prin vocea asociaţiilor de profil, a transmis un semnal puternic către Bruxelles, solicitând minimum 100 miliarde euro în următorul cadru financiar multianual 2028–2034, şi chiar până la 150 de miliarde – sumă pe care momentan a primit-o prin instrumentul SAFE - pentru a răspunde coerent ameninţărilor tot mai complexe. Mesajul este clar: Europa nu îşi mai poate permite luxul subfinanţării apărării, după decenii în care a acumulat un „deficit de apărare" estimat la 800 miliarde euro. În condiţiile în care Statele Unite îşi mută treptat atenţia către zona Indo-Pacific, iar pericolul unei agresiuni ruseşti rămâne o realitate, presiunea pe Europa de a-şi construi o bază industrială de apărare puternică este mai mare ca niciodată.

Pentru IMM-urile din România, acest context nu este doar o provocare, ci şi o şansă unică: accesul la fonduri europene dedicate poate însemna modernizarea liniilor de producţie, dezvoltarea de tehnologii duale, intrarea în parteneriate internaţionale şi consolidarea rolului lor pe lanţurile valorice europene. Proiectele care vor fi finanţate de instrumentul SAFE, care stimulează colaborarea transfrontalieră şi susţine inovaţia în domeniul apărării, sau EDF, ce finanţează direct proiecte de cercetare şi dezvoltare în domenii critice, pot deveni motoare de creştere pentru companiile româneşti care până acum s-au confruntat cu acces limitat la capital, tehnologii şi pieţe externe. În plus, planurile Comisiei Europene de a crea un Fond European al Competitivităţii, ce ar putea reuni până la 14 linii bugetare – de la apărare, spaţiu şi tehnologie, până la sănătate şi programe de mediu – adaugă o dimensiune suplimentară: posibilitatea ca IMM-urile să participe la proiecte integrate, unde tehnologiile dezvoltate pentru securitate să aibă aplicabilitate şi în alte sectoare strategice.

Astfel, investiţiile de mâine nu se vor limita la armament şi muniţie, ci vor include şi domenii precum digitalizarea, biotehnologia, aviaţia civilă sau sistemele spaţiale, unde valoarea adăugată pentru economia românească poate fi uriaşă. În lipsa acestor investiţii, experţii europeni avertizează că industria de apărare riscă să rămână vulnerabilă, cu capacităţi întârziate, tranziţii tehnologice amânate şi o dependenţă crescută de actori externi.

Tocmai de aceea, pentru România, participarea activă la aceste programe nu este doar o opţiune, ci o necesitate strategică. IMM-urile româneşti au resursele umane, flexibilitatea şi creativitatea pentru a livra soluţii competitive, dar au nevoie de capital şi de integrare în reţelele europene pentru a-şi valorifica pe deplin potenţialul.

Următorii zece ani vor fi decisivi: fie România îşi ridică industria de apărare la un nivel comparabil cu cel al partenerilor săi europeni, fie rămâne un simplu consumator de tehnologie. Fondurile care se prefigurează, de la 150 miliarde euro în sus pentru apărare şi securitate, plus sumele suplimentare pentru spaţiu şi aviaţie civilă, ar putea transforma radical peisajul industrial european. Pentru IMM-urile româneşti, cheia va fi să iasă din zona de izolare, să formeze consorţii, să investească în cercetare şi dezvoltare şi să se alinieze la standardele de calitate şi inovaţie cerute de proiectele europene.

Într-o lume în care autonomia strategică a devenit nu doar un slogan, ci o condiţie de supravieţuire, IMM-urile româneşti au şansa de a deveni actori centrali ai transformării industriei de apărare europene, iar programele SAFE şi EDF reprezintă rampa de lansare către un viitor în care România nu mai joacă la margine, ci în nucleul deciziilor şi al inovaţiei continentale. ■

Finanţarea participativă, o soluţie pentru sprijinirea IMM-urilor europene

Uniunea Europeană se află în faţa unei provocări majore: întreprinderile mici şi mijlocii, coloana vertebrală a economiei, se confruntă cu un deficit de finanţare estimat la aproape 400 de miliarde de euro, potrivit unui articol publicat pe site-ul www.europeanfinancialreview.com. Această lipsă de capital accesibil frânează inovaţia, limitează expansiunea, reduce competitivitatea şi slăbeşte reziliena economică a întregii Uniuni Europene.

Deşi băncile rămân principala sursă de creditare externă, politicile restrictive, dobânzile ridicate şi birocraţia excesivă transformă accesul la resurse financiare într-o barieră greu de trecut pentru milioane de antreprenori. În acest context, o soluţie tot mai căutată este crowdlending-ul (finanţare participativă) reglementat, care deschide perspective noi atât pentru companii, cât şi pentru investitori.

Întreprinderile mici şi mijlocii reprezintă forţa motrice a Europei, cu aproximativ 26 milioane entităţi active care asigură locuri de muncă pentru peste 90 milioane persoane şi generează aproape jumătate din produsul intern brut al Uniunii. Ritmul lor de creştere se menţine stabil, cu o expansiune de peste 1% pe an, însă barierele financiare rămân decisive. Studiile europene recente arată că aproape 70% dintre companii apelează la credite bancare, însă doar o mică parte reuşesc efectiv să obţină împrumuturi.

Mulţi antreprenori recurg la soluţii de tip descoperire de cont, mai accesibile dar şi mai costisitoare, ceea ce demonstrează că există o cerere masivă de alternative de finanţare. În timp ce firmele mari reuşesc să beneficieze de o oarecare relaxare în relaţia cu băncile, IMM-urile se lovesc constant de refuzuri şi condiţii împovărătoare, perpetuând un decalaj economic ce afectează competitivitatea întregii zone euro.

Crowdlending-ul (finanţarea participativă) se conturează ca o punte între nevoia acută de finanţare a IMM-urilor şi dorinţa investitorilor de a accesa instrumente sigure, transparente şi cu impact real în economie. Spre deosebire de creditele bancare tradiţionale, acest mecanism permite antreprenorilor să atragă capital direct de la investitori, prin intermediul unor structuri financiare digitale reglementate, care realizează verificări riguroase şi analize de risc. Astfel, fiecare proiect listat beneficiază de un proces de selecţie bazat pe performanţe financiare, conformitate şi sustenabilitate, ceea ce oferă încredere investitorilor şi stabilitate antreprenorilor.

Beneficiile sunt evidente: pentru întreprinderi, crowdlending-ul înseamnă acces rapid şi simplificat la resurse pentru dezvoltare, inovaţie sau extindere; pentru investitori, reprezintă un instrument cu randamente fixe, previzibile, care poate depăşi 10-15% anual, oferind o alternativă atractivă la pieţele volatile precum bursa sau criptomonedele; pentru economie, creează un flux sănătos de capital care susţine direct firmele productive şi consolidează reziliena pieţei europene. Pragurile reduse de intrare încurajează implicarea unui număr mare de investitori şi democratizează accesul la finanţare. Această formă de finanţare câştigă tot mai mult teren şi tinde să devină mainstream. Datele de piaţă confirmă o creştere constantă a tranzacţiilor, cu estimări de miliarde de euro anual şi un avans susţinut de peste 5% pe an.

Într-o Europă unde atât antreprenorii caută alternative la sistemul bancar tradiţional, cât şi investitorii îşi doresc siguranţă şi impact social, crowdlending-ul reuşeşte să răspundă ambelor nevoi, transformându-se dintr-o inovaţie fintech într-un instrument esenţial de progres economic.

Prin conectarea directă a capitalului cu economia reală, crowdlending-ul nu doar că reduce deficitul uriaş de finanţare, dar redefineşte modul în care circulă resursele financiare în Europa. El aduce transparenţă, eficienţă şi încredere, generând beneficii măsurabile pentru antreprenori, investitori şi societate. Într-un context economic în care soluţiile sustenabile şi flexibile sunt vitale, acest mecanism se conturează ca viitorul finanţării, capabil să alimenteze inovaţia, să sprijine dezvoltarea IMM-urilor şi să stimuleze creşterea economică pe termen lung. ■

Finanţarea verde a UE: cum pot accesa IMM-urile cele 17,5 miliarde euro pentru decarbonizare

Comisia Europeană a anunţat în prima jumătate a lunii septembrie un angajament financiar de 17,5 miliarde euro pentru sprijinorea întreprinderilor mici şi mijlocii în realizarea proiectelor de eficienţă energetică şi decarbonizare, o decizie istorică menită să accelereze tranziţia către o economie cu emisii reduse, să crească reziliena şi să consolideze competitivitatea. Mai mult, iniţiativa îşi propune să mobilizeze investiţii totale de peste 65 miliarde euro până în anul 2027 pentru IMM-uri, contribuind la eliminarea unui decalaj de piaţă în Europa. Obiectivul acestui program este sprijinirea a peste 350.000 de companii din UE în derularea proiectelor de eficienţă energetic. Fondurile vor fi alocate prin Banca Europeană de Investiţii, potrivit anunţului făcut de comisarul UE pentru energie şi locuinţe, Dan Jorgensen, şi de preşedinta Grupului BEI, Nadia Calvino, în cadrul unei conferinţe de presă organizate la Bruxelles.

Totuşi, succesul acestei iniţiative nu se măsoară doar prin dimensiunea sumei alocate, ci mai ales prin capacitatea reală a IMM-urilor, care reprezintă 99% din totalul afacerilor europene, de a accesa şi de a valorifica aceste resurse. Fără o abordare centrată pe accesibilitate, Uniunea riscă să rateze potenţialul transformator al acestei investiţii.

Fondurile, alocate prin Banca Europeană de Investiţii, sunt concepute pentru a mobiliza până la 65 miliarde euro prin efect de levier şi se aliniază obiectivelor Pactului Verde European, Fit for 55 şi REPowerEU, care pun accent pe securitatea energetică şi pe reducerea dependenţei de combustibili fosili.

IMM-urile sunt în mod natural în centrul acestei strategii, deoarece ele generează între 9% şi 18% din consumul total de energie, potrivit cercetărilor europene, iar îmbunătăţirea managementului energetic în acest sector ar aduce beneficii uriaşe pentru atingerea ţintelor climatice şi economice. Cu toate acestea, barierele structurale limitează deseori participarea IMM-urilor: procesele de aplicare sunt complexe şi consumatoare de resurse, lipsa expertizei tehnice interne le reduce şansele de reuşită, capacitatea financiară insuficientă îngreunează cofinanţarea, iar nivelul scăzut de informare le face vulnerabile în raport cu marile companii. Dacă aceste provocări nu sunt rezolvate, există riscul ca fondurile să fie absorbite în mare parte de corporaţiile cu resurse semnificative, repetând eşecurile programelor anterioare.

De aceea, accesibilitatea devine criteriul esenţial al succesului. Un mecanism de finanţare cu adevărat eficient nu doar că ar accelera economiile de energie şi reducerea emisiilor, ci ar distribui echitabil beneficiile, sprijinind coloana vertebrală a economiei europene. Măsuri precum simplificarea procedurilor prin sisteme unice de aplicare, oferirea de asistenţă tehnică, implicarea băncilor regionale şi a camerelor de comerţ, stabilirea unor cote dedicate IMM-urilor şi transparenţa în alocarea fondurilor sunt paşi decisivi pentru a transforma promisiunea în rezultate concrete.

În acelaşi timp, IMM-urile au nevoie de instrumente practice care să le ajute să gestioneze şi să măsoare progresul. Soluţii precum sistemul de management energetic NZero devin vitale, pentru că oferă o imagine clară asupra consumului, emisiilor şi oportunităţilor de eficientizare, transformând finanţarea în impact real: reducerea costurilor, scăderea amprentei de carbon şi conformitatea cu obiectivele de sustenabilitate ale UE. Mesajul este limpede: nu dimensiunea fondurilor va defini succesul, ci măsura în care acestea devin accesibile şi utilizabile de către IMM-uri şi capacitatea lor de a le transforma în schimbare durabilă pentru economie şi mediu. ■